

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)

บรรจกระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

อ.พ. ๒๑๓/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย ศาลฎีกา ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิติ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุมางค์จิตต์ ไตรเพทพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวภรณ์ทิลา กิติโยดม นิตกร ๕ นายทศวิณหุ เกียรติทัตต์ วิทยากร ๗
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๔๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ ตารางเปรียบเทียบ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ) ๕
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ) ๗
- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ) ๑๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ผู้พิพากษาอาวุโสคือใคร ๑๙

- ภาคผนวก :** ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ) (๑)
- :** บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๙)
- :** พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
พ.ศ. ๒๕๕๒ ๑๑

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา สาระสำคัญ
- ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)

บทสรุปสำหรับสมาชิกรัฐสภา

**ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)**

ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย ศาลฎีกา ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสดังนี้

- ๑) แก้ไขนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” (มาตรา ๕ วรรคสอง)
- ๒) กำหนดคุณสมบัติของผู้พิพากษาอาวุโสต้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และรับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี (มาตรา ๖)

๓) เพิ่มเดิมหยุดกเว้นในกรณีโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม (มาตรา ๘)

๔) ให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เมื่อผ่านการประเมินแล้วให้เป็นผู้พิพากษาอาวุโสจนถึงอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๙)

๕) มิให้ นำ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มาใช้บังคับแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

เหตุผล

เพื่อรองรับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๖

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหาจำนวน ๙ มาตรา สรุปได้ดังนี้

- ๑. กำหนดให้ “เงินเดือนเดิม” หมายถึงเงินเดือนที่จะได้รับภายหลังการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณถัดจากปีก่อนที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

เงินเดือนเดิมตามวรรคหนึ่ง ให้หมายถึงเงินเดือนที่จะได้รับภายหลัง การเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ถัดจากปีก่อนที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคสอง)

๒. กำหนดให้ข้าราชการตุลาการ ซึ่งจะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ต้องเป็นผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณ ที่ดำรงตำแหน่ง และผ่านการประเมินสมรรถภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่

ข้าราชการตุลาการซึ่งจะดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโสต้องเป็นผู้ซึ่งมีอายุครบ หกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้ว ไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ในปีงบประมาณก่อน ปีงบประมาณที่ดำรงตำแหน่ง และผ่านการประเมิน สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔

ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์ จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือ ต่อประธานศาลฎีกาก่อนสิ้นปีงบประมาณ ที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสไม่น้อยกว่า เก้าสิบวัน และเมื่อไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา อาวุโสแล้วจะกลับไปดำรงตำแหน่ง ข้าราชการตุลาการอื่นอีกไม่ได้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

๓. กำหนดให้เมื่อได้มีการแต่งตั้ง ข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้ว จะย้าย ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้น โดยไม่ได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่ เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งตามวาระ

เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการ ให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้ว จะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้น โดยไม่ได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่ เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งตามวาระ เป็นกรณี ที่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา เป็นกรณี ที่กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรม ในการพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘)

๔. กำหนดให้ก.ต. จัดให้มีการ ประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการตุลาการก่อนแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมิน สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการตุลาการก่อนแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ผู้พิพากษาอาวุโสดำรงตำแหน่งจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙)

๗. บทเฉพาะกาล

ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ผู้พิพากษาอาวุโสพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๒

(๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสองปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๔

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสามปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๖

(๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๘

(๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๐

(๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๒

(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๔

(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๖

(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๘

(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๗๐

ให้ข้าราชการตุลาการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ในปีงบประมาณถัดไปจนกว่าอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๗)

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง

และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย ศาลฎีกา ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยมีเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

เพื่อรองรับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๖

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสดังนี้

- ๑) แก้ไขนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” (มาตรา ๕ วรรคสอง)
- ๒) กำหนดคุณสมบัติของผู้พิพากษาอาวุโสต้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และรับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี (มาตรา ๖)
- ๓) เพิ่มเติมเหตุยกเว้นในกรณีโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม (มาตรา ๘)
- ๔) ให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เมื่อผ่านการประเมินแล้วให้เป็นผู้พิพากษาอาวุโส จนถึงอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๙)
- ๕) มิให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มาใช้บังคับแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

๑.๒ เหตุผล

เพื่อรองรับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๖

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

LIRT

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๖.๑ กำหนดให้ “เงินเดือนเดิม” หมายถึงเงินเดือนที่จะได้รับภายหลังการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณถัดจากปีก่อนที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“เงินเดือนเดิมตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงเงินเดือนที่จะได้รับภายหลังการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณถัดจากปีก่อนที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส”

๖.๒ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งจะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต้องเป็นผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่ดำรงตำแหน่ง และผ่านการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ข้าราชการตุลาการซึ่งจะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต้องเป็นผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่ดำรงตำแหน่ง และผ่านการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙

ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อประธานศาลฎีกาก่อนสิ้นปีงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และเมื่อไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสแล้วจะกลับไปดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการอื่นอีกไม่ได้”

LIRT

๖.๓ กำหนดให้เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้ว จะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้น โดยไม่ได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งตามวาระ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้วจะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้นโดยไม่ได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งตามวาระ เป็นกรณีที่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา เป็นกรณีที่กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

๖.๔ กำหนดให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ผู้พิพากษาอาวุโสดำรงตำแหน่งจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

๗. บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๗ – ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๗ ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ผู้พิพากษาอาวุโสพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๒

(๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสองปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๔

- (๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสามปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๕๖
 - (๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๕๘
 - (๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๖๐
 - (๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๖๒
 - (๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๖๔
 - (๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๖๖
 - (๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๖๘
 - (๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปึงบประมาณ ๒๕๗๐
- ให้ข้าราชการตุลาการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ในปึงบประมาณถัดไปจนกว่าอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๘ บทบัญญัติมาตรา ๖ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบถึงข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

พ.ศ. ๒๕๔๒

(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒
(เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p style="text-align: center;">พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p style="text-align: center;">.....</p> <p style="text-align: center;">.....</p>	<p style="text-align: center;">เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <div style="text-align: right; margin-top: 20px;"> </div>

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒”</p> <p>มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน</p>	

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๗๔ ก/หน้า ๑/๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๕ ให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินเดือน เท่ากับเงินเดือนเดิมที่ได้รับอยู่ก่อนการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส เว้นแต่ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนชั้นสูงสุด ของชั้นอยู่ก่อนแล้ว จึงให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนเดิม หนึ่งชั้นและในปีงบประมาณต่อ ๆ ไปให้ปรับอัตรา เงินเดือนของแต่ละตำแหน่งทุกปีละหนึ่งชั้น โดยไม่มีการเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปี</p> <p>เงินเดือนเดิมตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงเงินเดือน ที่จะได้รับภายหลังการเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปี งบประมาณถัดจากปีที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว</p> <p>ให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินประจำตำแหน่ง เท่ากับเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับอยู่เดิมก่อนการดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เว้นแต่ในการปรับอัตราเงินเดือน ตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินเดือน ในชั้นที่สูงขึ้น ก็ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งสำหรับผู้พิพากษา ชั้นที่สูงขึ้นนั้น</p> <p>มาตรา ๖ ข้าราชการตุลาการซึ่งจะดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโสต้องเป็นผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่ดำรงตำแหน่ง</p>	<p>“เงินเดือนเดิมตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงเงินเดือนที่จะ ได้รับภายหลังการเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณถัดจาก ปีก่อนที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ ของ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๖ ข้าราชการตุลาการซึ่งจะดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโสต้องเป็นผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ขึ้นไปซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่าสี่สิบปีในปี งบประมาณก่อนปีงบประมาณที่ดำรงตำแหน่ง และผ่านการประเมินสมรรถภาพ ในกรปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔</p>	<p>เพื่อแก้ไขนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม”</p> <p>เพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้พิพากษาอาวุโส ต้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และรับราชการในตำแหน่ง ข้าราชการตุลาการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่สิบปี</p>

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ข้าราชการตุลาการผู้ใดไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีก่อนสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน</p> <p>ให้เจ้ากระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการดำเนินการให้ข้าราชการตุลาการตามวรรคสอง พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์</p> <p>มาตรา ๘ เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้วจะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้นโดยมิได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายตามวาระหรือเป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด</p>	<p>ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในปีงบประมาณใด ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อประธานศาลฎีกาก่อนสิ้นปีงบประมาณที่จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และเมื่อไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสแล้วจะกลับไปดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการอื่นอีกไม่ได้”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๘ เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้วจะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้นโดยมิได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งตามวาระ เป็นกรณีที่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัยหรือเป็นจำเลยในคดีอาญา เป็นกรณีที่กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”</p>	<p>กำหนดให้ข้าราชการตุลาการผู้ประสงค์จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสแจ้งความประสงค์ต่อประธานศาลฎีกา หากไม่แจ้งความประสงค์ก็จะคงรับราชการเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป และกำหนดให้ผู้ที่ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสจะกลับไปดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการอีกไม่ได้</p> <p>เพื่อเพิ่มเติมเหตุยกเว้นในกรณีโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม</p>

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๙ ให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในบังคับประมาณถัดไป</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด</p> <p>ผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งผ่านการประเมินสมรรถภาพตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ส่วนผู้พิพากษาอาวุโสที่ไม่ผ่านการประเมินให้ดำเนินการให้ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๙ ให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>ให้ผู้พิพากษาอาวุโสดำรงตำแหน่งจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์”</p> <p>มาตรา ๗ ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ผู้พิพากษาอาวุโสพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในบังคับประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๒</p>	<p>เพื่อให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเมื่อผ่านการประเมินแล้วให้เป็นผู้พิพากษาอาวุโสจนถึงอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์</p> <p>เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓๐๖ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปในบังคับประมาณใด ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทยอยพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไป</p>

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>(๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบสองปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๕๔</p> <p>(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบสามปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๕๖</p> <p>(๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๕๘</p> <p>(๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๖๐</p> <p>(๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบหกปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๖๒</p> <p>(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๖๔</p> <p>(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๖๖</p> <p>(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ในปีกงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุ ครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีกงบประมาณ ๒๕๖๘</p>	

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี</p>	<p>(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปี บริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ เมื่ออายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๗๐ ให้ข้าราชการตุลาการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ในปีงบประมาณถัดไปจนกว่า อายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์</p> <p>มาตรา ๘ บทบัญญัติมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบถึงข้าราชการตุลาการ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในวันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ</p> <p>มาตรา ๙ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เพื่อมิให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาใช้บังคับแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสก่อน วันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)

ผู้พิพากษาอาวุโส คือใคร^๕

เนื่องจากผู้พิพากษาในปัจจุบันยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากยังคงเป็นเช่นนี้ต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อความยุติธรรมให้กับประชาชน เพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าว กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้พิพากษาที่มีอายุครบ ๖๐ ปีแล้ว แต่ยังมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษา มาดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระในการพิจารณาคดีของผู้พิพากษา อีกทั้งผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษามาจนอายุครบ ๖๐ ปีแล้วย่อมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย และประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนทั้งสิ้น จึงถือได้ว่าผู้พิพากษาอาวุโส นั้นถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าซึ่งควรได้รับการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทบาทหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโส ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓๔ (๒) ที่บัญญัติให้มีการตรากฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้พิพากษาอาวุโสขึ้นมา

จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ ขึ้นมา โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ระบุว่า “การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในบึงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์ ซึ่งผู้พิพากษาอาวุโสผู้ที่มีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์จะถูกทำการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการ (ก.ต.) กำหนด และหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายกำหนดว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบ ๗๐ ปี”

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้พิพากษาอาวุโส

หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ไม่นาน ศาลยุติธรรมตระหนักว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ผู้พิพากษาอาวุโสดำรงตำแหน่งได้ในศาลชั้นต้นนั้นไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เนื่องจากผู้พิพากษาอาวุโสเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านภูมิความรู้และความเป็นผู้มีประสบการณ์ ซึ่งควรนำศักยภาพดังกล่าวไปใช้อย่างเต็มที่ จึงเห็นควรให้ผู้พิพากษาอาวุโสสามารถดำรงตำแหน่งในศาลสูงได้ด้วย

^๕ ที่มา: สราวุธ เบญจกุล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และโฆษกสำนักงานศาลยุติธรรม

นอกจากนั้นยังปรากฏว่าหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลสูงยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติคดีในศาลฎีกาปี ๒๕๔๗ มีคดีค้างมา ๓,๘๔๔ คดี และในปี ๒๕๔๘ มีคดีค้างมา ๕,๓๒๓ คดี นอกจากนี้เพื่อรองรับคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งคาดว่าจะเข้าสู่ศาลฎีกาเป็นจำนวนมากและจะต้องพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม

การแก้ไขให้ผู้พิพากษาอาวุโสสามารถนั่งพิจารณาคดีในศาลสูงคณะอนุกรรมการพิจารณาผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการแยกศาลจากกระทรวงยุติธรรม ได้พิจารณาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ หลังจากที่รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ใช้มาแล้ว ๕ ปี ที่ประชุมมีมติเห็นควรให้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ผู้พิพากษาอาวุโสปฏิบัติหน้าที่ในศาลสูงได้ แต่มีปัญหาข้อกฎหมายว่าหากมีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ หรือไม่

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๙ หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ ได้ถูกยกเลิกแล้ว สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมและคณะรัฐมนตรี โดยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐

บทบาทที่เพิ่มขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโสให้สามารถดำรงตำแหน่งในศาลสูงได้ จากเดิมซึ่งมีอยู่แต่เฉพาะในศาลชั้นต้นเท่านั้น เนื่องจากอัตรากำลังผู้พิพากษาศาลสูงที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณคดีรวมทั้งภารกิจตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เพิ่มขึ้นได้ สมควรให้ผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายและมีประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดีมาเป็นเวลานานสามารถดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลสูงได้ ซึ่งจำนวนข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมที่จะอายุครบ ๖๐ ปีในปี ๒๕๕๐ นี้ มีจำนวน ๔๐ ท่าน

บทบาทของผู้พิพากษาอาวุโสตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐

เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ประกาศใช้ โดยได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้พิพากษาอาวุโสไว้ในมาตรา ๓๐๖ วรรคสอง ความว่า “ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีและผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปในปีงบประมาณใดซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีและผ่านการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลซึ่งไม่สูงกว่าขณะดำรงตำแหน่งได้”

LIART

จะเห็นได้ว่า ถึงแม้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ จะประกาศใช้ก่อนรัฐธรรมนูญก็ได้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด ยิ่งกว่านั้นหากพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้มีแนวทางสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งกฎหมายฉบับนี้มีใช้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและการเสนอแก้ไขกฎหมายสำนักงานศาลยุติธรรมก็ไม่เคยทราบว่า จะมีการบัญญัติเรื่องนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ การแก้ไขกฎหมายผู้พิพากษาอาวุโสจึงมิได้เป็นการแสวงหาประโยชน์ใดๆ จากการร่างรัฐธรรมนูญตามที่สื่อมวลชนเสนอข่าวแต่อย่างใด

สรุป

การที่กฎหมายกำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสพิจารณาคดีได้ทุกชั้นศาลก็เนื่องจากในปัจจุบันผู้พิพากษามีจำนวนไม่เพียงพอ ประกอบกับเห็นว่าผู้พิพากษาอาวุโสเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งด้านกฎหมายและการพิจารณาคดี ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การอำนวยความสะดวกยุติธรรมและลดปริมาณคดีที่ค้างอยู่ในศาล โดยถือเอาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- : พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒

**ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ศาลฎีกา เป็นผู้เสนอ)**

(๑)

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๑๐๐/ ๗๑๓

ศาลฎีกา

ถนนราชดำเนินใน เขตพระนคร

กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ
ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
 ๒. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
 ๓. ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
 ๔. แผ่นดิสเก็ตบันทึกข้อมูลร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้มีบทบัญญัติใน มาตรา ๑๓๙ และมาตรา ๑๔๒ เกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติที่ประธานศาลเป็นผู้ออกการ มาตรา ๑๙๗ เกี่ยวกับการโยกย้ายแต่งตั้งข้าราชการตุลาการ มาตรา ๒๒๑ เกี่ยวกับการคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา ๒๒๒ เกี่ยวกับการแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และมาตรา ๓๐๖ เกี่ยวกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตราดังกล่าว

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่..... 233 / 1550
รับที่..... 11 / ๗๑๓ / ๗๐
เวลา..... 16.3๐น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการเลขานุการ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการเลขานุการ

รับที่..... 1158 / 2550 ศาลยุติธรรม ...

วันที่..... 11 ตุลาคม 2550 15.55
Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่ง..... 11 ตุลาคม 2550 15.55

(๒)

ศาลยุติธรรมจึงขอเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ฉบับ โดยมีหลักการและสาระสำคัญดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีหลักการ คือ

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในการแต่งตั้ง การให้พ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสี่)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมข้อยกเว้นในการโยกย้ายข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(๔) เพิ่มเดิมองค์ประกอบและองค์ประชุมของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในกรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภาหรือมีแต่ไม่ครบจำนวนสองคน (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๔๖)

๒. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีหลักการ คือ

(๑) กำหนดให้ศาลฎีกาเป็นผู้เสนอพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดองค์กรและกฎหมายที่ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการ (เพิ่มเติมมาตรา ๑๗/๑)

(๒) กำหนดให้การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมต้องมาจากการเสนอของประธานศาลฎีกาและได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ (๑))

๓. ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีหลักการ คือ

(๑) แก้ไขนิยามคำว่า "เงินเดือนเดิม" (มาตรา ๕ วรรคสอง)

(๒) กำหนดคุณสมบัติของผู้พิพากษาอาวุโสต้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และรับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี (มาตรา ๖)

LIIRT

(๓) เพิ่มเติม ...

(๓)

(๓) เพิ่มเติมเหตุยกเว้นในกรณีโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม (มาตรา ๘)

(๔) ให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เมื่อผ่านการประเมินแล้วให้เป็นผู้พิพากษาอาวุโส จนถึงอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๘)

(๕) มิให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มาใช้บังคับแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวิรัช ลิ้มวิชัย)

ประธานศาลฎีกา

สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักวิชาการศาลยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑, ๐ ๒๕๑๓ ๘๓๗๓

โทรสาร ๐ ๒๕๑๒ ๘๔๗๑

E-Mail : ojta@judiciary.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสดังนี้

- ๑) แก้ไขนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” (มาตรา ๕ วรรคสอง)
- ๒) กำหนดคุณสมบัติของผู้พิพากษาอาวุโสต้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และรับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี (มาตรา ๖)
- ๓) เพิ่มเติมเหตุยกเว้นในกรณีโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม (มาตรา ๘)
- ๔) ให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เมื่อผ่านการประเมินแล้วให้เป็นผู้พิพากษาอาวุโส จนถึงอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๙)
- ๕) มิให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มาใช้บังคับแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

เหตุผล

เพื่อรองรับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๖

(๖)

“มาตรา ๘ เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้วจะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้นโดยไม่ได้ได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่เป็นกรโยกย้ายแต่งตั้งตามวาระ เป็นกรณีที่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างการดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา เป็นกรณีที่กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ผู้พิพากษาอาวุโสดำรงตำแหน่งจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๗ ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ผู้พิพากษาอาวุโสพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๒

(๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสองปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๔

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสามปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๖

(๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๘

(๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๐

(๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๒

(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๔

LIART

(๗)

(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๖

(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๘

(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๗๐

ให้ข้าราชการตุลาการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ในปีงบประมาณถัดไปจนกว่าอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๘ บทบัญญัติมาตรา ๖ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบถึงข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๙ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๙)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งการดำรงตำแหน่ง

ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็น

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๓๔(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ใน ปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาล ชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใด ผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังผู้พิพากษา เสริมสร้างการพิจารณาพิพากษาคดี ให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมแก่ ประชาชน จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งตั้งและการดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสขึ้น คือ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ โดยมีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปี บริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีใน ศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปี งบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์และหากผู้พิพากษาอาวุโส ผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้มีบทบัญญัติในส่วนของ การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสของศาลยุติธรรมแตกต่างจากรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ โดยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๖ กำหนดให้

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑. ผู้พิพากษาในศาลฎีกาหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ มีสิทธิขอเป็นผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาได้ และต้องปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโส โดยกำหนดให้มีอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณี

๒. ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ต้องตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุเจ็ดสิบปี โดยภายในระยะเวลาสิบปีแรกให้ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดทยอยพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เป็นลำดับในแต่ละปีต่อเนื่องกันไปและสามารถขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ ให้มีผลใช้บังคับกับผู้พิพากษาที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป วิธีพ้นจากตำแหน่งให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ขยายหนึ่งปี พ้นตำแหน่งอายุหกสิบเอ็ดปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ขยายสองปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบสองปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ขยายสามปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบสามปี ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ขยายสี่ปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบสี่ปี ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ขยายห้าปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบห้าปี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ขยายหกปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบหกปี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ขยายเจ็ดปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบเจ็ดปี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ขยายแปดปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบแปดปี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ขยายเก้าปี พ้นตำแหน่งเมื่ออายุหกสิบเก้าปี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๐๖

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) แก้ไขนิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” (มาตรา ๕ วรรคสอง)

(๒) กำหนดคุณสมบัติของผู้พิพากษาอาวุโสต้องมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และรับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี และกำหนดให้ข้าราชการตุลาการผู้ประสงค์จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสแจ้งความประสงค์ต่อประธานศาลฎีกา หากไม่แจ้งความประสงค์ก็จะคงรับราชการเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป และกำหนดให้ผู้ที่ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสจะกลับไปดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการอีกไม่ได้ (มาตรา ๖)

(๓) เพิ่มเติมเหตุยกเว้นในกรณีโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม (มาตรา ๘)

(๔) ให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการก่อนดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เมื่อผ่านการประเมินแล้วให้เป็นผู้พิพากษาอาวุโสจนถึงอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๙)

(๕) มิให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้มาใช้บังคับแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ

**พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง
และการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒**

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานพระราชบัญญัติกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

พ.ศ. ๒๕๕๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการตุลาการ” หมายความว่า ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

“ก.ต.” หมายความว่า คณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔^๒ นอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๗๕ ก/หน้า ๑/๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

^๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

LIRT

ผู้พิพากษาอาวุโสมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาตามที่ได้รับการแต่งตั้ง และมีอำนาจหน้าที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ รวมทั้งมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ใน พระธรรมนูญศาลยุติธรรมสำหรับผู้พิพากษาคณะเดียว ทั้งนี้ ไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็น กรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

มาตรา ๕ ให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินเดือนเท่ากับเงินเดือนเดิมที่ได้รับอยู่ ก่อนการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เว้นแต่ผู้ซึ่งได้รับเงินเดือนชั้นสูงสุดของชั้นอยู่ก่อนแล้ว จึงให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนเดิมหนึ่งขั้น และในพึงประมาณต่อ ๆ ไปให้ปรับอัตราเงินเดือนของแต่ละตำแหน่งทุกปีละหนึ่งขั้น โดยไม่มีการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี

เงินเดือนเดิมตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงเงินเดือนที่จะได้รับภายหลังการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีประมาณถัดจากปีที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินประจำตำแหน่งเท่ากับเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับ อยู่เดิมก่อนการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เว้นแต่ในการปรับอัตราเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินเดือนในชั้นที่สูงขึ้น ก็ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งสำหรับผู้ พิพากษาชั้นที่สูงขึ้นนั้น

มาตรา ๖ ข้าราชการตุลาการซึ่งจะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต้องเป็นผู้ซึ่งมี อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในพึงประมาณก่อนพึงประมาณที่ดำรงตำแหน่ง

ข้าราชการตุลาการผู้ใดไม่ประสงค์จะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ให้แจ้งเป็น หนังสือต่อรัฐมนตรีก่อนสิ้นพึงประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ให้เจ้ากระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการดำเนินการให้ ข้าราชการตุลาการตามวรรคสอง พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เมื่อสิ้นพึงประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๗^๑ การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสใน ชั้นศาลใด ให้เลขานุการ ก.ต. เสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งในแต่ละศาลในชั้นศาลซึ่งจะต้อง ไม่สูงกว่าตำแหน่งที่ผู้นั้นเคยดำรงมาก่อนการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต่อ ก.ต. เพื่อให้ ความเห็นชอบก่อน และเมื่อได้รับความเห็นชอบในการแต่งตั้งแล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๘ เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา อาวุโสในศาลใดแล้วจะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้นโดยไม่ได้ความยินยอมมิได้ เว้น

^๑ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

แต่เป็นการโยกย้ายตามวาระหรือเป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลย
ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด

มาตรา ๙ ให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของ
ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสที่จะมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ใน
ปีงบประมาณถัดไป

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้
เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด

ผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งผ่านการประเมินสมรรถภาพตามวรรคหนึ่ง ให้ดำรงตำแหน่ง
ต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ส่วนผู้พิพากษาอาวุโสที่ไม่
ผ่านการประเมินให้ดำเนินการให้ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๐ การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสไป
ดำรงตำแหน่งหรือทำการแทนตำแหน่งที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๓ แห่ง
พระธรรมนูญศาลยุติธรรมจะกระทำมิได้

มาตรา ๑๑ การสั่งให้ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสไป
ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งอื่นหรือส่งโอนไปเป็นข้าราชการฝ่ายอื่น จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๒ ผู้พิพากษาอาวุโสไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการ
ผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ต.

มาตรา ๑๓ ข้าราชการตุลาการซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุในวันที่ ๑
ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ หากประสงค์จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้แสดง
ความจำนงต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและให้รัฐมนตรี
เสนอรายชื่อบุคคลดังกล่าวต่อ ก.ต. เพื่อให้ความเห็นชอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต. แล้วให้นำความกราบบังคับทูลเพื่อ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสตาม
ความในวรรคหนึ่ง ถ้าก่อนออกจากราชการเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติกองทุน
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้นั้นมีสภาพเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการต่อไป และในการออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นผู้รับบำนาญ ให้งดรับบำนาญตั้งแต่วันที่
ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาอาวุโส รวมทั้งให้คืนเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และ
ผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวที่ได้รับไปแก่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับ
แต่วันที่รับแต่งตั้งผู้พิพากษาอาวุโส แต่ถ้าเป็นผู้รับบำนาญให้คืนเงินบำเหน็จ เงินสะสม เงิน

สมทบ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากเงินดังกล่าวแก่ทางราชการและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาอาวุโส

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสตามความในวรรคหนึ่ง ถ้าก่อนออกจากราชการเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ผู้นั้นอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่อไป และในการออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นผู้รับบำนาญ ให้ได้รับบำนาญตั้งแต่วันที่รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาอาวุโส แต่ถ้าเป็นผู้รับบำเหน็จ ให้คืนเงินบำเหน็จแก่ทางราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาอาวุโส

ผู้พิพากษาอาวุโสตามมาตรานี้มีสิทธิได้นับเวลาราชการก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๓๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์และหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปรียนันท์/แก้ไข

๒๓ / ๑ / ๕๕

A+B (C)

ศุภสรณ์ / อภิสิทธิ์

ผู้จัดทำ

๑๕/๐๕/๕๖

สัญญาชัย/ปรับปรุง

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐^๔

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น แต่เนื่องจากอัตรากำลังผู้พิพากษาศาลสูงที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณคดีรวมทั้งภารกิจตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เพิ่มขึ้นได้ สมควรให้ผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายและมีประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดีมาเป็นเวลานานสามารถดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลสูงได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

วชิระ/ปรับปรุง

๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๗๙ ก/หน้า ๕/๓ สิงหาคม ๒๕๕๐

